

Minnesanteckningar för Miljö- och klimatrådet

Tid Torsdagen den 18 februari 2016, kl 18-20

Plats Alceahuset, lokal Viren

Närvarande Enligt bifogad närvarolista

Utses att justera, § 1 Ann-Christine Furustrand (S)

Sekreterare

Kristina Eriksson

Ordförande

Michaela Haga (C)

Justerande

Ann-Christine Furustrand (S)

MKR § 2

Val av justerare

MKR-rådets beslut

Ann-Christine Furustrand utses till justerare.

MKR § 3

Fastställande av dagordning

MKR-rådets beslut

Dagordningen fastställs. Punkt 3 utgår på grund av sjukdom och ersätts med information om aktuella projekt i kommunen. Christer Fagerhäll anmäler en övrig fråga.

MKR § 3

Information om aktuella projekt inom kommunen

MKR-rådets beslut

Informationen noteras till protokollet. Rådet önskar att Elin Dagerhamn och Gisela Holmgren på väg- och trafikenheten bjuds in till nästa möte.

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten hade under 2015 ett projekt där man granskade förskolornas utemiljö och möjligheten för barnen att få skugga. Metoden för undersökning och resultaten finns redovisade i en rapport "Solskydd på förskolor". Syftet var att uppmärksamma riskerna med för mycket UV-strålning och se om det finns behov att förbättra barnens utemiljö. De flesta förskolor har ett bra skydd för barnen, men det är få som bedöms ha ett mycket bra skydd. Det som saknas är främst träd och buskar.

Det här blir en allt viktigare fråga på förskolor men även på andra allmänna platser där vi vistas för lek och sociala möten. Med kommande klimatförändringar kommer vi att uppleva flera dagar per år med värmebölja. Det här är också en viktig fråga i stadsplaneringen, att ge plats för träd och skugga.

Naturskyddsföreningen ställer frågan om vilken kontroll som görs av kvaliteten på utomhusluften vid förskolor och inför lokalisering av nya förskolor. Svaret från miljö- och hälsoskyddsmyndigheten (MHE) är att partiklar i luft inte kontrolleras regelbundet vid skolor och förskolor. Synpunkter kan framföras av MHE i samband med detaljplan eller i yttrande i en bygglovsremiss. När det gäller buller från tåg respektive biltrafik finns det riktvärden att utgå från och krav kan ställas. Vid inspektion av skolor och förskolor är rutinen för filterbyte en punkt som kontrolleras. Mätningar och modelleringar av luftkvalitet görs inom Östra Sveriges Luftvårdsförbund, där vi är medlemmar. Mera information om detta finns på

<http://slb.nu/exponering/>

http://slb.nu/exponering/IM10_070308_skola_tothalt/

Det finns i kommunens budget för 2016 anslag och ett uppdrag för projekt ”från jord till bord”. Ett projekt är under uppstart på Ljusterö skola. Där vill skolan och lokala matproducenter hitta formerna för ett samarbete. Syftet är i första hand att barnen ska få förståelse för hur maten produceras, att få prova på egen odling och att inom hemkunskapen kunna använda närodlade eller egenodlade råvaror för matlagning.

Stadsnära odling finns idag på två koloniområden, på vissa förskolor som en pedagogisk del av verksamheten samt på den dagliga verksamhet vid Sågen. Vid Länsmansgården driver trädgårdsföreningen ett projekt tillsammans med Sjökarbyskolan ”Barnens trädgård”. Några restauranger, framförallt i skärgården har egen odling av grönsaker och kryddor.

MKR § 4

Remiss, medborgarförslag om stadsnära odling

MKR-rådets beslut

Diskussionen sammanfattas och noteras i protokollet och lämnas som remissvar

Sammanfattning

Medborgarförslaget handlar om lokalproducerad mat i stadsnära odling. Förslagsställaren hänvisar till projekt och idéer med stadsnära odling i Botkyrka och Linköping (se artikel Forskning och framsteg 2013/3) samt i Dublin (se www.thrgrowdomeproject.com).

Tanken i dessa projekt är att kombinera lokala initiativ med modern energiteknik för att skapa en miljö där människor kan arbeta tillsammans för en bättre framtid. Effekten blir mindre koldioxidutsläpp från livsmedelstransporter som idag sker runt hela jordklotet. Transport av livsmedel som vi lika gärna kan odla här.

Förslagsställaren hyser ett stort engagemang för arbete som syftar till ett bättre utnyttjande av jordens resurser för att minska klimatpåverkan. Dessutom finns det grupper som behöver ett lugnare arbetstempo och som skulle må bra av att jobba i trädgårdsnäringsen.

Förslaget är att ordna en kommunal trädgårdsodling som skulle kunna försörja äldre- och barnomsorgen med lokalproducerade ekologiska livsmedel.

Rådet diskuterar medborgarförslaget och synpunkterna sammanfattas enligt följande:

- Det är positivt med stadsodling och kommunen bör underlätta för de som vill engagera sig. Det kan finnas möjlighet att upplåta mark som inte används och som är lämplig för odling för att t ex gynna flera kolonilotter.
- För framtiden kan stadsnära odling vara ett tillskott till matproduktionen, för att ställa om till ett hållbart samhälle och mot bakgrund av att ytan som är tillgänglig för odling minskar.
- Största vinsten är det pedagogiska och sociala syftet,
- Den sociala aspekten är den största vinsten, att skapa naturliga mötesplatser.
- Kommunen bör inte vara livsmedelsproducent och ska inte konkurrera med företag som livnär sig på odling.
- Det finns inom kommunen inte möjlighet att skapa tillräcklig kapacitet för att försörja skola och vård med livsmedel.
- Vi behöver bli bättre på att handla och upphandla lokalproducerat.
- Det finns behov av att utveckla den pedagogiska kopplingen till lantbruket med skola, förskola och föräldrar. Det är viktigt att för framtiden föra kunskapen och intresset för odling vidare.
- Kommunen kan genom olika kanaler informera om besöksgårdar och odlare.
- Vi kan bli bättre på att ta tillvara äppelskörden, sköta träden och dela med sig.

MKR § 5

Samverkan kring miljöevenemang

MKR-rådets beslut

Informationen noteras i protokollet.

Sammanfattning

På Earth hour den 19 mars finns kommunen i centrum med en utställning med barnens klimatlöften. Naturskyddsföreningen är samtidigt på plats med sin utställning av coolaste fågelholken.

Ett annat evenemang planeras i Järnvägsparken den 14 maj, kl 10-15. Det finns en projektgrupp inom kommunen som har träffats, nästa möte är den 15 mars kl 15. Alla som vill och har möjlighet, får delta. Kommunen vill prata om miljömålen, trygghetsfrågor, transportstrategin, översiktsplanen. Målgruppen är alla men med fokus på barn och unga med familjer.

Naturskyddsföreningen har anmält intresse att vara på plats. Det finns även idéer om ett cykelevenemang, Håll Sverige rens skräpplockardagar, båtskrotning, pick nick eller food-truck med ekologisk meny, skrivar-/fototävling, föreläsning på hyllan utanför biblioteket mm.

Vi behöver flera idéer och flera som är med och arrangerar. Som ni ser är det fortfarande ganska öppet och möjligt att påverka innehållet. Om ni inte har möjlighet att vara med på mötet, men vill bidra med idéer eller något praktiskt hör av er direkt till Kristina Eriksson.

MKR § 6

Övriga frågor

MKR-rådets beslut

Informationen noteras i protokollet. Miljö- och hälsoskydds enheten kontaktar TBK för råd och information i frågan.

Sammanfattning

Trälhavets båtklubb vill informera om att de har anlagt två toatömningsanläggningar förra året, en i Tunafjärden, med bidrag från kommunen och en i Sätterfjärden med egen finansiering. TBK erbjuder nu de andra föreningarna som har båtplatser i Sätterfjärden att genom avtal och ersättning få använda deras anläggning som ett alternativ till att ha en egen.

Båtklubben har på sina klubbholmar torrdass, TC på några platser i vår kommun och i andra kommuner. Värmdö kommun har meddelat att de inte längre accepterar att låta urinen gå ut till en stenkista, men det är oklart hur det ska kunna anordnas på ett bättre sätt.

Skärgårdsstiftelsen har på ett par platser byggt en stor latrinkompost som på grund av sin volym och komposteringstid fungerar bättre. Men hantering av latrin, urin och även slam från avloppsanläggningar är ett allmänt skärgårdsproblem. För att få ett bra kretslopp på näringen behöver insamling och transport ske till platser där spridning kan göras på mark med odling eller tillräckligt markdjup för att ta tillvara näringen.

TBK får gärna kontakta miljö- och hälsoskyddskontoret om det finns flera frågor.

MKR § 7

Nästa möte

Följande mötestider är planerade för 2016:
14 april, 15 september samt 17 november.